

- Союзу "Сприяння реформі вторинної медичної допомоги в Україні". — К., 2009. — 72 с.
5. Україна — донор медичних кадрів для багатьох країн [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://health.unian.net/ukr/detail/223513>.
 6. WHO Global Code of Practice on the International Recruitment of Health Personnel [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.who.int/hrh/en/>
-

Костів Олександр Валерійович, магістрант,
Пробойв Ольга Анатоліївна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу та менеджменту

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ В ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

У багатьох державах світу туристична галузь розвивається як система, яка не тільки створює усі необхідні передумови для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними й релігійними цінностями даної країни та її народу, але і генерує значні валютні надходження та позитивно впливає на розвиток суміжних галузей й усієї економіки в цілому. Володіючи потужним природно-рекреаційним потенціалом й багатою історико-культурною спадщиною, Україна має необхідні можливості для розвитку туристичної індустрії на досить високому рівні, що повинно стати пріоритетним завданням при формуванні її економічної політики.

Метою дослідження є визначення особливостей розвитку міжнародного туризму у світі та його місця в економічній політиці України.

Питання розвитку міжнародного туризму та його інфраструктури в Україні досліджують в своїх працях вітчизняні науковці, серед яких: Грушко О.О., Кравчук Р.В, Козменко І.Д., Любіцева О.О., Мініч І.М., Ореховська Т.М., Федорченко В.К., Школа І.М. та ін. Останні публікації із зазначених питань дають змогу зробити висновок як про існування позитивних тенденцій, так і про наявність чинників, що стримують подальший розвиток підприємств туризму та його інфраструктури через відсутність належної державної підтримки розвитку галузі.

Міжнародний туризм є відносно молодою галуззю в світі, хоча свої корені бере з давніх часів. Сучасного вигляду туристична галузь набуває у 1937 році, коли даним питанням зацікавились міжнародні організації. Сьогодні значення міжнародного туристичного бізнесу постійно зростає, оскільки туризм стає одним із важливих чинників розвитку міжнародних зв'язків й виступає стимулом для пошуків економічного стану країн і цілих регіонів.

Туристична діяльність у високорозвинутих країнах є важливим джерелом підвищення добробуту держави та вагомою статтею валютних надходжень. Туризм виступає стабілізатором налагодження та зміцнення взаємовідносин між країнами й дієвим фактором підвищення іміджу держави у міжнародному співтоваристві й ділових колах.

Надання туристичних послуг є вигідним для держави з точки зору використання рекреаційних ресурсів. Адже, іноземний турист платить за надані

йому туристичні послуги, при цьому не вивозячи рекреаційні ресурси за межі країни. Держава отримує валютні надходження, зберігаючи при цьому свої природні та культурно-історичні цінності.

Для багатьох слаборозвинутих країн туризм є єдиним рушієм економічного зростання. Єгипет, Туніс, Кенія, Танзанія, Марокко, Мадагаскар та Маврикій – це ті країни, уряди котрих стимулюють розвиток туристичної галузі, оскільки туризм для них виступає єдиним джерелом надходження капіталу й іноземних інвестицій [1].

В Україні з її багатою історичною спадщиною і безцінними рекреаційними ресурсами туристичний бізнес розвивається з переважною орієнтацією на виїзд. Більшість діючих вітчизняних туристичних фірм надають перевагу перевезенням українців за кордон у новомодні курорти Болгарії, Туреччини й Греції та до старовинних пам'яток історії Угорщини, Австрії, Франції, і лише невелика їх частина працює над запрошенням гостей в Україну. В умовах зтяжної економічної кризи та політичної нестабільності в Україні надходження грошей із сфери туризму могло б стати стабільним джерелом доходів бюджету (рис.1).

Рис.1.Динаміка зміни ВВП України та доходів від надання туристичних послуг, млн.грн.

**побудовано на основі джерела [2, с.12]*

Розвиток міжнародного туризму на якісно новому рівні та відведення йому вагомого місця в економічній політиці України означає для держави стабільність її економіки, прискорення грошового обороту, наявність додаткових (в тому числі і валютних) надходжень до бюджетів усіх рівнів, забезпечення більш високого рівня зайнятості, і як наслідок – загальне підвищення життєвого рівня населення.

Розвиток міжнародного туризму в Україні впродовж минулих кілька років можна охарактеризувати як кризовий: зменшувалися обсяги турпотоків, в їх структурі збільшувалася питома вага закордонного туризму, що призвело до

появи і подальшого зростання від'ємного сальдо туристичного балансу. Серед найбільш впливових чинників, що зумовили таку ситуацію, слід виділити:

- недостатній рівень розвитку мережі і об'єктів туристичної інфраструктури, їх невідповідність світовим стандартам (адже виробнича база галузі формувалася, в основному, за радянських часів, з орієнтацією на невибагливого туриста; більшість об'єктів інфраструктури туризму побудовані у 70-80-ті роки минулого сторіччя і характеризуються великою мірою фізичного і морального зносу);
- відсутність скоординованої системи дій по просуванню туристичного продукту України на світовий ринок (на міжнародному ринку вітчизняні туристичні організації і їх послуги були представлені фрагментарно);
- технологічна відсталість галузі (в Україні практично не застосовувалися сучасні туристичні технології: електронні інформаційні довідники по готелях, транспортних маршрутах і туристичних фірмах з переліком і вартістю послуг, що надаються ними, он-лайн бронювання);
- недосконалість нормативно-правового і організаційного забезпечення туристичної діяльності, певна “агресивність” правового середовища відносно суб'єктів господарської діяльності в туризмі та туристичній інфраструктурі; складність паспортно-візових формальностей та процедури митного оформлення при перетині кордону України.

Таким чином, на сьогодні основними “слабкими місцями” туристичної інфраструктури в Україні є застарілість переважної більшості капітальних споруд, що відносяться до неї; неузгодженість в просторі і часі, яка іноді помічається між її елементами, а також відчутна нестача нормативно-правового підґрунтя функціонування та розвитку підприємств інфраструктури туризму.

Лише комплексний підхід до вирішення вказаних проблем дозволить вивести туризм з кризи та надати поштовх до зростання рівня його розвитку.

Важливим, на нашу думку є сприяння розвитку туризму та його інфраструктури на основі врахування регіональних особливостей України [3]. З метою розв'язання означених проблем необхідно вирішити питання щодо:

- розробки науково обґрунтованої концепції будівництва та реконструкції підприємств інфраструктури туризму, зокрема закладів розміщення та ресторанного господарства у зонах тяжіння за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів України;
- створення єдиної методологічної бази розрахунків щодо кількісного визначення потреби в певних об'єктах інфраструктури туристичної індустрії в межах певних місць туристичного призначення;
- виділення державних коштів на розбудову інфраструктури туристичної індустрії, оскільки це є цілком виправданим вкладанням.

Досягнення зазначених цілей дасть змогу поступово збалансувати рівні розвитку туризму та його інфраструктури з урахуванням особливостей регіонального розвитку територій, що, в свою чергу, призведе до оптимізації темпів зростання обсягів туристичних потоків, показників діяльності туристичних підприємств, обсягів доходів від туризму до бюджету держави,

подолання тенденції скорочення кількості готелів й санаторно-курортних закладів, збільшення частки туристичних послуг у національному ВВП.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *World Tourism Barometer.* UNWTO. URL: http://tourlib.net/wto/UNWTO_Barometer_2019_01.pdf.
2. *Погуда Н.В., Розметова О.Г. Сучасний стан туристичного ринку України: оцінка та перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2018. №10.* URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/59.pdf.
3. *Стратегія розвитку міста Івано-Франківська на період до 2028 року. Офіційний сайт міста Івано-Франківськ. Бізнес та інвестиції. Економіка міста. Стратегія економічного розвитку.* URL: <http://www.mvk.if.ua/uploads/files/46819.pdf>.

**Кутинська Анна Володимирівна, студентка 4 курсу,
Білецька Ірина Мирославівна, к.е.н, доцент,
завідувач кафедри міжнародної економіки,
менеджменту та маркетингу**

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ: ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ

Мотивація персоналу – найважливіший інструмент підвищення продуктивності праці, оскільки, вона забезпечує зростання конкурентоспроможності компанії. Ринкова економіка надає багато можливостей для гармонізації взаємовідносин підприємства і працівників.

Комплексна мотивуюча система допомагає вирішити безліч завдань, а саме [1]:

- покращити продуктивність праці;
- залучати цінних, висококласних кадрів, які працюють на конкурентів;
- утримувати талановитих фахівців;
- мінімізувати відтік кадрів;
- створювати позитивний настрій всередині колективу;
- підвищити лояльність персоналу до компанії;
- встановити високий рівень виконавської дисципліни.

При створенні мотивуючої системи необхідно сформулювати ключові критерії ефективності діяльності та основні потреби персоналу. Потім, орієнтуючись на них, слід вибрати найбільш підходящі методи мотивації.

Аналіз різних точок зору щодо класифікації методів мотивації, на наш погляд, дозволяє їх згрупувати в дві основні групи методів: економічні методи, які здійснюються насамперед через заробітну плату, і неекономічні методи, які відображаються в організаційних і моральних способах мотивації.

У країнах з розвинутою ринковою економікою поряд із застосуванням економічних методів (матеріальна винагорода) підвищується роль неекономічних методів. Однак, для значної кількості вітчизняних підприємств характерна або відсутність мотиваційного механізму, або примітні його варіанти. Рівень заробітної плати багатьох підприємств залишається нижчим, ніж в більшості країн Європи, а соціально-психологічним методам мотивації приділяється мало уваги.